मश्नीतो न तृप्तिपर्यन्तम् · परिशिष्टे शाकं मांसं मसूरं च चणकं कोरद्रूषकान् माषान्मधु परान्नं च वर्जयेदौपवस्तके · तथा (कर्मप्रदीप° ३. ८. ६.) लवणं मधु मांसं च क्षारान् श्वो येन क्रूयते उपवासे न भुञ्जीत नोरुरात्रौ न किंचनेति · तथा तिलमुद्गादृते शैव्यं सस्यं[1] गोधूमकोद्रवौ चीणकं देवधान्यं च सर्वशाकं तथैक्षवम् सञ्जीक्षारं यवक्षारं टङ्कणक्षारमेव च व्रतस्थो वर्जयेन्नित्यं सामुद्रं लवणं तथेति · अत एव सामुद्रविशेषणात्सैन्धवमानसादिर्लवणस्य न निषेध इति केचिदाहुः · हविष्ट्वमपि तस्योक्तं स्मृतौ (मनु° ३. २५७.) मुन्यन्नानि पयः सोमो मांसं यच्चानुपस्कृतम् अक्षारलवणं चैव प्रकृत्या हविरुच्यतऽइति अक्षारलवणं सैन्धवमिति सर्वे निबन्धकारा व्याख्यातवन्तः · तथा सैन्धवं लवणं यच्च यच्च मानससम्भवम् पवित्रं परमं ज्ञेते प्रत्यक्षमपि सर्वश इति । व्रत्याशनानन्तरं यजमानः स्फ्यमादाय गार्हपत्यदक्षिणाग्न्योरन्तरालेन गत्वा आहवनीयस्य पश्चात्समीपे पूर्वाभिमुखस्तिष्ठन्नाहवनीयं विलोकयन्नुदकं दक्षिणहस्तेन स्पृष्ट्वा अग्ने व्रतपते व्रतमिति मन्त्रेण व्रतमुपैति सत्यवदनादिनियममङ्गीकरोतीत्यर्थः · अथवा इदमहमनृतादित्यनेन मन्त्रेण व्रतमुपैति न पूर्वोक्तेन · अतः प्रभृति क्रियमाणकर्माङ्गभूतो यजमानस्य सत्यवदननियमः । रात्रौ तस्मिन्नेव विहारे स्वयमेवाग्निहोत्रहोमः । सायाशनेच्छायां सत्यां होमानन्तरमारण्यौषधीनां नीवारश्यामाककङ्गादीनामन्नं वा आरण्यवृक्षाणामाम्रराजादनादीनां फलानि वाश्नीयात् · नाश्नीयाद्वा । रात्रावाहवनीयागारे गार्हपत्यागारे वा पत्नीयजमानाभ्यां खरस्याग्र्यपेक्षया अधो नीचं शयनं कर्तव्यम् आस्तरणस्य न निषेधः । व्रतग्रहणे कृते अयमारण्याशनशय्यानियमो नापरथेति हरिस्वामिनः · आपस्तम्बोऽपि अमावास्यायां जागर्त्यपि वा सुप्यादुपरि त्वेव न शयीतापि वोपरि शयीत ब्रह्मचारी त्वेव स्यादुभयत्र जागरणमेके समामनन्तीति ॥ प्रातरपि तस्मिन्नेव विहारे स्वयमेवाग्निहोत्रहोमः । तत उदिते सूर्ये ब्रह्मवरणाद्युपक्रमः · ततः पूर्वं षडासनान्युपकल्पयेत् · ब्रह्मवरणार्थं ब्रह्मयजमानयोर्द्वेऽआसने विहारस्योत्तरतो दर्भास्तृते स्थापनीये · आहवनीयस्य दक्षिणतो ब्रह्मोपवेशनार्थमेकं

[1] शैव्यं सस्ये १.